

MAANDAG, 1 JANUARI 1968, NIEUWJAARSDAG

We worden om halfelf wakker. Ik loop slaperig naar beneden en lees eerst weer een paar pagina's in *Henderson de regenkonink* van Bellow op de wc. Ondertussen maakt Karina koffie. Ze zegt dat ze door de drukte twee pond afgevallen is. Ze weegt nu honderdvierenveertig pond. Ze zegt dat het ook van de whisky komt.

In het atelier is het een grote rommel van gisterenavond. Glazen overal, lege champagnefles. Hulzen van vuurwerk, volle asbakken. Op het balkon koffiedrinken. Het sportveld is wit. Vaders met kinderen op sleden. Een paar grote honden rennen als wolven heen en weer. Vliegen sneeuwballen achterna. Tegen het houten schot staat een jongetje met zijn rug naar een vriendje, die als een mes-senwerper sneeuwballen naar hem gooit. De lucht is intens blauw. Je kan het horen aan de stemmen van de kinderen. Karina eet een mandarijntje. De orchidee is bruin geworden. Maar hij heeft, zoals bloemen-Gerda me verzekerde, het nieuwe jaar gehaald. Alhoewel glazig. Karina gaat de afwas van gisterenavond doen. Ik ga de kerst-versierselen opruimen. De paarse ballen uit het laurierboompje. Op de stammen van de bomen zie je de wit uitgeslagen plaatsen waar we gisterennacht de zonnen hebben afgestoken.

Ik bel Kees Fens op over de slechte kritiek die hij over *Horrible Tango* geschreven heeft. Hij geeft me op bijna alle punten gelijk. Ik zeg dat de ik-figuur juist vanaf de eerste pagina alle lijnen zelf duidelijk trekt. Ondertussen sta ik naar de sport van het afgelopen jaar op de tv te kijken. Karina dacht, toen ze boven mijn stem hoorde tegen Kees, dat de verslaggeving al begonnen was. De ongelukkige

corners van Oost-Duitsland tegen Nederland, fouten vooral van Van Leeuwen. Prachtig samenspel Keizer-Mulder. Kees Verkerk en Stien Kaiser wereldkampioenen.

Jeroen komt ook nog even. Om vijf uur naar Maria waar we het nieuwjaarsmaal eten. Gesprekken over oude films. Om elf uur lopen we naar huis. Zo hier en daar groene plekken van de dennennaalden waar een kerstboom van de vierde of derde verdieping is gegoooid. Uit elkaar geslagen hulzen van vuurwerk.

DINSDAG 2 JANUARI 1968

Geld gaan halen bij Meulenhoff. Vijfentwintigduizend gulden. Erna naar Maria met drieduizend gulden voor januari, februari en maart.

WOENSDAG 3 JANUARI 1968

Han Bennink halfvijf.

Om halftien is het nog donker. Een fijne sneeuw dwarrelt naar beneden. Klauwtje met zijn apengezicht komt langs. Gebaren dat hij vandaag de ramen komt lappen. Karina rent naar de deur en roept dat we vanmiddag thuis zijn. Ik schreeuw dat ze niet naar buiten moet gaan, omdat als ze verkouden wordt, ik ook weer veertien dagen plat lig.

Jeroen zit een beetje slaperig naar de radio te luisteren. Ik zeg hem dat ik Eric het Dogonmasker voor zijn verjaardag geef. Hij vindt het zelf niet zo mooi. Om halftwaalf met z'n drieën naar Lemaire. Hij zit niet in zijn kantoor, maar achter in de zaak achter een bureautje en is met de balans bezig. Ik betaal hem negenduizend gulden. De rest, vijfenveertighonderd gulden gaat naar Meulenhoff. Ik moet dan alleen nog het laatste gedeelte van de Uli, zesduizend gulden, afbetalen in januari 1969. Hij heeft vier Bena Lulua-beeldjes net ingekocht. Ik koop de mooiste voor driehonderdvijftig gulden. Jeroen bekijkt vooral de wapens.

Als we thuiskomen maak ik soep voor hem. Hij gaat ondertussen van zijn zakgeld een Stalintank kopen die hij thuis in elkaar wil plakken. Onder het eten verschijnt het hoofd van Klauwtje ineens boven het plastic uit voor het raam en begint de ramen te wassen.

Na het eten gaat Jeroen naar huis met zijn tank, een pakje crackers en stukjes kaas op zijn bagagedrager. Ik zet vast de planten voor het raam vandaan en haal het plastic weg. Waar Klauwtje de ramen gewassen heeft is de sneeuw ineens wit. Komt alles dichterbij. Als de glazenwasser binnenkomt brengt hij zijn knechtje mee, en zegt: 'Die komt even naar je vrouw kijken. Hij zei steeds maar "wat een knappe vrouw heeft die". Toen zei ik, ga maar mee dan, zeg je het gewoon, want eerlijkheid gaat boven alles.' Later, toen die jongen, die steeds gulzig naar Karina haar achterwerk keek als ze naar de keuken liep, weg was zei hij: 'Ja, als het voor de vuiligheid was geweest had ik hem niet meegenomen.' (Hij heeft hem zeker niet zien kijken.)

Als de ramen gewassen zijn, Klauwtje weg is en het plastic er weer voor, neuk ik Karina met haar gat omhoog. Zeg dat die glazenwassersleerling er ook wel eens op mag. Vertel haar ondertussen hoe geil hij haar nakeek.

Om vijf uur komt Han Bennink ons halen om te eten. Tocht door natte sneeuw in gammele eend-bestelwagen. In zijn woonboot komt Masje omringd door haar huisdieren, twee rode en een gevlekte kat, en Ratje, het lieve hondje dat zo op mij gesteld is, ons tegemoet. In de hoek van de kamer ligt nog een Grieks landschildpadje op een verlept slablad. Een tortelduif zit te koeren in een kooi. Hij mag later los en vliegt op mijn hoofd.

Hij draait Indiase muziek. Laat zijn werkkamer zien waar zijn drumstel staat. Erachter, buiten, golft het donkere water waarin de natte sneeuwjacht verdwijnt. Foto's van Masje haar buik toen ze zwanger was. Han laat plakboek zien met krantenknipsels over zijn optredens. Op de terugweg vertelt hij over een optreden in Tripoli. In Hiltonhotel, ertegenover mensen die in huisjes van sinaasappel-

kisten woonden. Bungalows van Amerikanen, zomaar in het zand. Slager met allemaal afgehakte schapenkoppen. Een mannetje dat in een kuil 's nachts met zijn schapen ligt te slapen.

DONDERDAG, 4 JANUARI 1968

Ik ben erg benauwd. Karina belt de dokter die pas om vijf uur komt. Ik zit op het balkon wat te hijgen en val zo nu en dan in slaap. Tot de dokter komt. Hij beluistert mijn borstkas en geeft me een injectie. Maar niet in een ader of spier, maar vlak onder mijn huid. Dan gaat het geleidelijker en krijg ik er niet zo'n opdonder van. Adrenaline. Ik merk er daardoor niet veel van en de opluchting blijft uit. De dokter zegt dat ik naar een longspecialist moet. Hij zal een afspraak voor me maken en later terugbellen. Een uur later komt hij aan. Ik lig nog steeds te hijgen. Schrijft dan toch maar penicillinepillen voor, want de longarts is tot midden januari met vakantie. Dank zij die rommel slaap ik vrij rustig.

VRIJDAG 5 JANUARI 1968

Halfdrie Kees van Iersel.

Je ziet heel duidelijk de profielen van de vogels in de donkere takken tegen de sneeuw op het sportveld. Ik ben, vergeleken bij gisteren, een stuk opgeknapt. Ik kan mijn gymnastiek weer doen.

Ik feliciteer Eric per telefoon met zijn twintigste verjaardag. Morgen vieren we het pas want hij moet vandaag naar zijn werk. IBM-computers in Uithoorn. Hij is er erg enthousiast over. Voor hoelang?

Om halfdrie komt Kees van Iersel. Het zwarte bontmutsje schuin op zijn grote hoofd. Hij was het eens met mijn kritiek op het laatste bedrijf van 'Hoera Amerika'. Daarom was hij gekomen. Hij zei dat hij er nog dagelijks aan werkte. Om er meer stileren in te brengen. Vooral in de mannenfiguur. Die moet naar het tafeltje toe lopen,

wachten, en dan ineens als een explosie de boel vernietigen. Ik geef als voorbeeld het filmpje 'Omdat mijn fiets daar stond'. Als je het gewoon draait is het een portie geweld zonder meer. Maar in zijn gestileerde vorm, met vertraagd afdraaien, krijgt het een andere werkelijkheid.

Van Iersel komt praten over een idee van hem. Stuk met twintig scènes van bijvoorbeeld schrijvers. Computer in de zaal. Publiek kan kiezen welke scène er gespeeld zal worden. 'Jan, wat kan je me zeggen om mee weg te gaan.'

Bel Allert de Lange voor een abonnement op Le Monde voor Jan Blok en Ton Regtien.

Televisie: toevallig fragment filmpje over slaan bij fototentoonstelling weer voor de televisie in Achter het Nieuws. In Brandpunt, bij programma over Griekenland, wordt mijn naam genoemd. Een meneer heeft geschreven: Die Cremers en Wolkers en linkse dictators...

ZATERDAG 6 JANUARI 1968

Vandaag vieren we Erics verjaardag. Ik zoek 's ochtends eerst laden uit op zoek naar materiaal voor Turks Fruit. Een stuk krant met: Dan gaan we scheiden en dan moet ik gaan werken. Een sinterklaasgedicht van Eric voor Annemarie.

Om twee uur komt Hans ons halen, want ik krijg mijn nieuwe auto maandag pas. Voor Eric hebben we het Dogonmasker met het blauw, een boek over Romaanse bouwkunst, Tabac eau de cologne en een confettibom die we afstaken toen we binnenkwamen, zodat de grond van de kamer op een impressionistisch landschap in de zon leek. Lichtblauw, lichtgroen, lichtroze en geel.

Om zes uur gaan we bij de Chinees in de Van Woustraat eten. Niet zo best. Eric gaat thuis met zijn vrienden feest vieren, na onder het eten nog behoorlijk gepest te zijn met zijn nieuwe werkkring, waar hij nu weer warm voor loopt, computers.

Jeroen, Maria, Hans en wij gaan naar Tuschinski. Wij gaan eerder om kaartjes te halen. In de Munttoren komt Fanny Kelk langs. Komt bier zitten drinken bij ons. Is bijna in tranen. Ze heeft net Hans Raedeker het huis uit gegoooid. Die is weer naar zijn vrouw. 'Ja, toen heb ik een la gepakt en in een koffer gegoooid en bij de deur gezet. Hij heeft een hele la met clichés, en dan lees je zo'n stuk voor de eerste keer en dan denk je wat knap. Maar de volgende keer worden dezelfde adjectieven gebruikt voor totaal ander werk.' Verhaal over oude man: Tenkink. Ossenstaartsoep met sherry. Werkster: (net naar dokter geweest) 'Ik heb vijfenzestig. (lage bloeddruk)

Naar de Warwagon, met John Wayne en Kirk Douglas. Goede western.

MAANDAG 8 JANUARI 1968

Om kwart voor zeven wekt Jeroen me. Het heeft gesneeuwd. Ik maak zijn ontbijt klaar. Potje thee, crackers met kaas, twee zachte eieren en sinaasappelsap. Hij zit stil voor zich uit te kijken. Buiten mooi met de sneeuw. De zon, het licht dan want hij is nog achter de huizen, glanst in de ramen alsof ze met water gevuld zijn, de kamers. Groenig met een oranje weerschijn. Je hoort aan de hoge kinderstemmen dat er sneeuw ligt.

Als ik 's middags het board van de zes grote schotten – die bestemd zijn om een ontwerp op ware grootte te maken voor de hal van het PTT-gebouw – aan het wit schilderen ben, belt de Citroën dat de DS voor me klaarstaat.

DINSDAG 9 JANUARI 1968

Onder het ontbijt Jeroen zijn Engels gerepeteerd.

Ik breng hem in de DS Pallas naar school. Hij stapt met trots uit. Zijn vriendjes gapen bewonderend de auto aan. Dat is wat anders dan die oude jeep. Rijd erna in de Pallas door de polder en langs de Amstel.